

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande – lägre kapitalkrav för privata aktiebolag

Sammanfattning av LOs synpunkter

- LO *avstyrker* förslaget om en sänkning av aktiekapitalkravet till 25 000 kr.

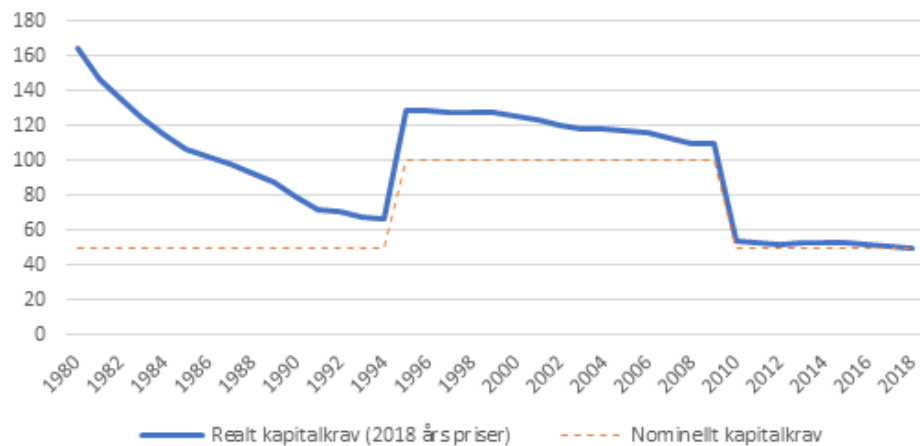
Bakgrund och överväganden

Aktiekapitalet ska utgöra ett skydd för anställda, borgenärer, staten och investerare. Dagens begränsade aktiekapitalkrav utgör dock till sin natur ett mycket svagt sådant skydd. Istället är aktiekapitalkravets funktion som spärr mot oseriöst företagande troligen mer betydelsefullt.

Genom att hållas nominellt konstant över tid så har kapitalkravet sänkts kraftigt i reala termer men också i relation till hushållens nettoinkomster. Vid början av 2000-talet motsvarade aktiekapitalkravet drygt 60% av den genomsnittliga årliga nettoinkomsten. Men genom den aktiva sänkningen 2010 samt pris- och inkomstutvecklingen motsvarar det idag snarare ca 15% av den genomsnittliga årliga nettoinkomsten. Med växande löner och en något starkare inflation än vi sett under de senaste åren väntas kravet urholkas i rask takt de kommande åren även om man inte vidtar några aktiva åtgärder för att sänka det nominella beloppet.

Aktiekapitalkrav, nominellt och realt 1980-2018

Tusen kronor

Källa: SCB, egna beräkningar

Aktiekapitalkrav som andel av genomsnittlig nettoinkomst, individer 20-64 år

Procent

Källa: SCB, egna beräkningar

På 2000-talet har en rad förändringar minskat kontrollen av företag. Slopade revisorskrav, sänkt aktiekapitalkrav, utvidgade möjligheter att ha F-skatt mm minskat kontrollen för företag. Detta riskerar att medföra ökad skatteplanering (särskilt i samverkan med de stora skillnaderna i beskattningen av arbetsinkomster och kapitalinkomster) och annan ekonomisk brottslighet.

Att ytterligare sänka kraven riskerar att skapa en ökning av så kallade falska egenföretagare. Individer som om allt skulle vara känt inte skulle godkännas för F-skatt och i arbetsrättslig mening skulle betraktas som arbetstagare. Det är redan idag lätt att runda den svenska kollektivavtalsmodellen och flytta arbetsgivaransvaret till individen. Detta förslag riskerar att leda till ytterligare försämringar för både den enskilda arbetaren och för kollektivavtalets funktionssätt.

Analysen av nyföretagandet visar att godkännandet av F-skatt främst sker till aktiebolag. En starkt bidragande orsak till detta är att kravet på aktiekapital sänktes den 1 april 2010 från 100 000 till 50 000 samt att revisionsplikten för små företag togs bort 1 november 2010. Genom att ytterligare sänka kapitalkraven blir det ännu lättare för kriminella intressen att använda företag som brottsverktyg, eftersom aktiebolag på ett helt annat sätt kan användas i kriminella verksamheter än en enskild firma.

Det är fullt möjligt att höga kapitalkrav inte är det bästa sättet att angripa ovanstående problem. Men det framstår i så fall som nödvändigt att vidta lämpliga åtgärder mot denna typ av ekonomiska oegentligheter innan man ytterligare minskar det (visserligen begränsade) skydd som aktiekapitalkravet utgör.

LO avstyrker därför de föreslagna förändringarna.

På grund av urholkningen i aktiekapitalkravet och de aktiva lättnader i regelverket kring aktiebolag och andra bolagsformer som genomförts anser LO vidare att det finns skäl att mer grundligt se över aktiebolagsformen och hur den förhåller sig till övriga bolagsformer.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Peter Gerlach
Handläggare